

**ВПЛИВ КОМБІНАЦІЇ ЗОЛОФТУ ТА
ІМУНОПЛЮСУ НА ІНТЕРФЕРОНОВИЙ СТАТУС
КРОВІ ПІДЛІТКІВ, ХВОРИХ НА
СОМАТИЗОВАНІ ДЕПРЕСИВНІ РОЗЛАДИ**

Г.С. Рачкаускас, Є.В. Височин, Л.Л. Погребняк,
Є.О. Мулік

*ДЗ "Луганський державний медичний університет"
Луганська обласна клінічна психоневрологічна лікарня*

Вступ

Соматизація психічних розладів є дуже маловивченою проблемою сучасної медицини. Соматичні страждання хворих, обумовлені психічною патологією дуже рідко вивчаються систематично, особливо у підлітковому віці [1]. Поодинокі дослідження, що проводяться в даному напрямку не описують існуючої структури соматизованої патології серед підлітків в Україні, а також не узагальнюють особливості клінічної картини соматизованих розладів у цієї вікової групи [9]. За даними різних авторів, 47,5% підлітків, що страждають на соматизовані депресивні розлади (СДР) при зверненні пред'являють лише соматичні скарги та відмовляються обговорювати з лікарем свої афективні переживання, розглядаючи їх як "слабкість характеру" або наслідок несприятливих життєвих ситуацій, відносин із однолітками або проблем у навчанні. 60-80 % хворих не потрапляють у поле зору психіатрів і лікуються у лікарів-педіатрів, що у свою чергу спричиняє запущеність симптоматики та хроніфікацію афективного розладу [2,18]. Розлади настрою мають тенденцію до хронічної течії, якщо вони починаються у дитячому та підлітковому віці. Саме тому пошуки нових методів лікування мають бути пріоритетним напрямком розвитку сучасної психіатрії. Нами встановлено, що у підлітків з СДР поряд із порушеннями психоемоційного фону з наявністю соматичних проявів виявляються також істотні порушення з боку імунної системи [3,14,15], що сприяє погіршанню стану таких пацієнтів та більш тривалому і важкому перебігу хвороби.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами: робота виконувалась у відповідності до основного плану науково-дослідних робіт (НДР) ДЗ "Луганський державний медичний університет" та являє собою фрагмент теми НДР "Імунні та метаболічні порушення в патогенезі шизофренії і депресивних розладів різного генезу та їх корекція" (№ держреєстрації 0108U009465).

Метою роботи було вивчення впливу комбінації золофту та імуноплюсу на інтерфероновий статус крові підлітків, хворих на соматизовані депресивні розлади.

Матеріали та методи дослідження

Під наглядом знаходилося 78 підлітків, яким був виставлений діагноз за МКХ-10: легкий депресивний епізод з соматичними симптомами (F32.01); помірний депресивний епізод з соматичними симптомами (F32.11); рекурентний депресивний розлад, поточний епізод легкого ступеню важкості з соматичними симптомами (F33.01) та рекурентний депресивний розлад, поточний епізод помірного ступеню важкості з соматичними симптомами (F33.11) [10]. Усі обстежені були розподілені на дві групи - основну (40 пацієнтів) і зіставлення (38 хворих). Обидві групи хворих були рандомізовані за статтю, віком та тривалістю захворювання. Хворі групи зіставлення отримували лише загальноприйнятту терапію для лікування СДР, а саме антидепресанти групи СІЗЗС (флуоксетин, флувоксамин), препарати групи похідних бензодіазепінів (феназепам, діазепам), а також у разі необхідності їм призначалися антипсихотичні засоби групи "малих нейрорептиків" (тіорідазін, сульпілід). Пацієнти основної групи отримували комбінацію антидепресанту золофту по 1 таблетці (0,05 г) 1 раз на добу зранку протягом 28-35 днів поспіль та фітозасобу імуноплюсу по 1 таблетці (100 мг) 1 раз на добу внутрішньо протягом 20 днів поспіль.

Золофт - антидепресант групи селективних інгібіторів зворотнього захоплення серотоніну (СІЗЗС), діючою речовиною якого є сертраліну гідрохлорид. Золофт має високу ефективність, порівняну з ефективністю лікування трициклічними антидепресантами (ТЦА), але при цьому відрізняється значно кращою переносимістю і вищим профілем безпеки [13]. Зо-

лофт інгібує зворотне захоплення серотоніну (5-HT) в нейронах ЦНС і перевершує в цьому відношенні амітриптилін в 100-200 разів, флувоксамін в 9 разів, флуоксетин в 5 разів і кломіпрамін в 2 рази [5]. В результаті збільшується вміст серотоніну в синапсах, з чим зв'язують антидепресивний і антитривожний ефект золофту. При цьому золофт виявляє дуже слабку дію на зворотне захоплення норадреналіну і дофаміну та не інгібує моноаміноксидазу. Селективність сертраліну відносно серотоніну і низька афінність до адренергічних, холінергічних, ГАМК, дофамінових, гістамінових, серотонінових і бензодіазепінових рецепторів обумовлює меншу частоту серцево-судинних, антихолінергічних і седативних побічних явищ, таких як сухість у роті, туман перед очима, збільшення маси тіла, закрепи, ортостатична гіпотонія і седация, що часто виникають при лікуванні ТЦА [12]. Період напіввиведення з плазми сертраліну гідрохлориду складає 26 годин, що є достатнім для прийому одноразової добової дози, при цьому виключає ризик кумуляції препарату і розвитку дозозалежних побічних ефектів. При регулярному прийомі в дозах 50-200 мг один раз на добу рівноважний стан досягається приблизно через 1 тиждень, причому і швидкості всмоктування та виведення зрівнюються, тому концентрація препарату в організмі залишається практично постійною. Показаннями до застосування золофту є ДР, в тому числі з наявністю тривоги, obsесивно-компульсивний розлад, панічні розлади з наявністю або відсутністю агорафобії, посттравматичний стресовий розлад, соціальна фобія (соціальний тривожний розлад) [5]. Існують лише поодинокі роботи по використанню золофту у комбінації з імунотропними та метаболічно активними препаратами у дорослих хворих на ДР та їхній вплив на імунні та біохімічні показники [13]. Застосування сертраліну гідрохлориду (золофту) дозволене у дітей з 6 років та підлітків (Taurines R. et al., 2011). Випускається препарат у пігулках по 50 мг та 100 мг. Золофт зареєстрований в Україні в якості лікарського препарату (реєстраційне посвідчення № UA/7475/01/01) та дозволений до клінічного застосування Наказом МОЗ України № 75 від 15.02.2008.

Імуноплюс - це засіб рослинного походження, який випускається у вигляді таблеток, кожна з яких містить 100 мг сухого віджа-

того соку ехінацеї пурпурової. Коріння, листя та суцвіття цієї рослини містять у своєму складі фізіологічно активні речовини різних хімічних класів: гідрофільні сполуки, ліпофільні речовини, біметали, які виявляють імуномодулюючий вплив на організм [6]. Такий склад фізіологічно активних речовин ехінацеї пурпурової зумовлює різноманітні фармакологічні властивості імуноплюсу. Насамперед, це імуномодулятор природного походження, що стимулює клітинний імунітет, збільшує кількість Т-лімфоцитів, підвищує фагоцитарну активність нейтрофільних лейкоцитів і хемотаксис гранулоцитів, сприяє вивільненню ЦК, тим самим активізуючи неспецифічну резистентність організму [4]. Крім регулюючого впливу на імунну систему, препарати ехінацеї володіють протимікробною, противірусною, фунгіцидною, протизапальною, антиоксидантною, протиалергійною активністю, оказують радіопротекторну дію, стимулюють функціональну активність ЦНС, сприяють загоюванню ран, опіків, виразок [6]. Імуноплюс зареєстрований в Україні в якості лікарського препарату (реєстраційне посвідчення № UA/5398/01/01) та дозволений до клінічного застосування Наказом МОЗ України № 758 від 16.11.06 р.

Психопатологічне обстеження виконувалося за допомогою наступних психометричних шкал: шкала Гамільтона для оцінки депресії (HDRS) [17] та шкала Монтгомері-Асберг для оцінки депресії (MADRS) [16].

Поряд із загальноклінічним та психопатологічним дослідженнями всім хворим у перші та останні 1-2 дні перебування у стаціонарі здійснювали дослідження показників ІФС. Дослідження концентрації α - та γ -ІФН проводилося методом твердофазного ІФА на лабораторному обладнанні виробництва фірми Sanofi Diagnostics Pasteur (Франція), в тому числі імуноферментному аналізаторі PR 2100, за допомогою сертифікованих в Україні тест-систем виробництва НПО "Диагностические системы" (РФ - Н. Новгород) [11].

Отримані цифрові дані обробляли математично за допомогою стандартних пакетів прикладних програм (Microsoft® Windowsxp Professional, Microsoft® Office 2007, Statistica 6.0) на персональному комп'ютері Intel® Core 2 Duo® 2,66 GHz з обчисленням таких показників: середньої арифметичної вели-

чини - M; стандартного відхилення від середньої арифметичної величини - m; показника достовірності - p [7,8].

Отримані дані та їхній аналіз

Основними скаргами в обох групах обстежених до лікування були дратівливість або гнів (68%), відчуття смутку і безнадійності (71%), соціальна самоізоляція (44%), підвищення чутливості і відчуття знедоленості (34%), підвищена стомлюваність і зниження життєвої енергії (59%), зміна апетиту (43%), безсоння або підвищена сонливість (64%), словесні спалахи або плач (12%), важкість у зосередженні (78%), фізичні нездужання (91%), що не піддавалися лікуванню, відчуття даремності або провини (57%), думки про смерть або самогубство (68%), труднощі з мисленням і важкість концентрації (31%). Серед об'єктивних соматичних симптомів у обстежених відмічалися анорексія (41%), булімія (21%), цефалгії (25%), кардіалгії (34%), абдоміналгії (64%), фіброміалгії (32%), невралгії (12%), спондилоалгії (8%), синдром вегето-судинної дистонії (21%), запаморочення (54%), функціональні порушення з боку внутрішніх органів (91%), безсоння (21%), гіперсомнія (33%).

До початку проведення лікування в обох групах обстежених пацієнтів були виявлені однотипові порушення афективного фону стосовно до сучасних психометричних шкал (таблиця 1).

Таблиця 1

Показники важкості депресивного синдрому у підлітків з СДР, до початку лікування

Психометрична шкала	Норма (бали)	Групи хворих на СДР		P
		основна (n=40)	зіставлення (n=38)	
HDRS	7,1±0,6	13,1±1,3**	12,9±1,2**	>0,1
MADRS	10,1±1,5	16,5±1,9**	16,3±1,8**	>0,1

Примітки: в таблиці 1, 3 стовпчик P відображає ймовірність різниці між показниками в основній групі й групі зіставлення; ймовірність різниці відносно норми: * - при P<0,05, ** - P<0,01, *** - P<0,001.

З таблиці 1 видно, у пацієнтів основної групи обстежених показники депресивного стану перевищували показники норми за шкалою HDRS - у 1,9 рази та за шкалою MADRS - у 1,6 рази. В групі зіставлення кратність перевищення стосовно норми складала за шкалою HDRS - у 1,8 та за шкалою MADRS - у 1,6 рази.

При цьому не було встановлено вірогідної різниці між відповідними показниками у хворих основної групи та групи зіставлення (P>0,1), що свідчило про однакову вираженість основних депресивних проявів в обох групах.

Початкові показники інтерференового статусу у підлітків, хворих на СДР, характеризувалися істотним зниженням активності СІФ, а також вмісту як α -, так і γ -ІФН у сироватці крові пацієнтів (таблиця 2).

Таблиця 2

Показники інтерференового статусу у підлітків, хворих на СДР до початку лікування (M±m)

Показники	Норма	Групи хворих на СДР		P
		основна (n=40)	зіставлення (n=38)	
СІФ, МО/мл	2,85±0,05	0,99±0,06***	0,96±0,08***	>0,1
α -ІФН, пг/мл	22,1±0,9	11,6±1,7***	12,3±1,3***	>0,05
γ -ІФН, пг/мл	18,6±0,8	9,8±0,7***	10,3±0,9***	>0,05

Примітка: у таблицях 2, 4 достовірність розбіжностей в порівнянні з нормою: * - P<0,05, ** - P<0,01, *** - P<0,001. Стовпчик P - достовірність розбіжностей між основною групою і групою зіставлення.

З таблиці 2 видно, що початкова активність СІФ була нижче за норму в середньому в 2,9 рази в основній групі і 3,0 рази в групі зіставлення. Рівень α -ІФН у крові обстежених хворих була в 1,9 рази нижче за норму в основній групі і в 1,8 рази - в групі зіставлення; Вміст γ -ІФН у крові був відповідно в 1,9 рази і 1,8 рази нижче норми. При цьому достовірних відмінностей між показниками інтерференового статусу в обох групах підлітків, хворих на СДР (основної та зіставлення) не виявлено (P>0,05). Отже, початкові показники інтерференового статусу у обстежених підлітків, хворих на СДР характеризувалися істотним зниженням активності СІФ і пригніченням інтерференогенезу, про що свідчить значне зменшення вмісту як α -, так і γ -ІФН у сироватці крові хворих (рисунок 1).

Після проведеного лікування в основній групі хворих (які отримували комбінацію золофту та імуноплюсу) відмічалася практично повна нормалізація психічного стану обстежених. В групі зіставлення також відмічалася позитивна динаміка, але менш виражена, ніж у пацієнтів основної групи. Так, скарги на дратівливість або гнів відмічалися у 30% хворих, відчут-

тя смутку і безнадійності - 29%, соціальну самоізоляцію - 15%, підвищення чутливості і відчуття знедоленості - 14%, підвищену стомлюваність і зниження життєвої енергії - 36%, зміна апетиту - 22%, безсоння або підвищену сонливість - 47%, словесні спалахи або плач - 7%, важкість у зосередженні - 49%, , труднощі з мисленням і важкість концентрації - 16%, фізичні нездужання, що не піддавалися лікуванню - 55%, відчуття даремності або провини - 32%, думки про смерть або самогубство - 20%. Серед соматичної симптоматики відмічалася анорексія (21%), булімія (13%), цефалгії (12%), кардіалгії (26%), абдоміналгії (30%), фіброміалгії (15%), невралгії (5%), синдром вегето-судинної дистонії (16%), запаморочення (33%), функціональні порушення з боку внутрішніх органів (60%), безсоння (11%), гіперсомнія (13%).

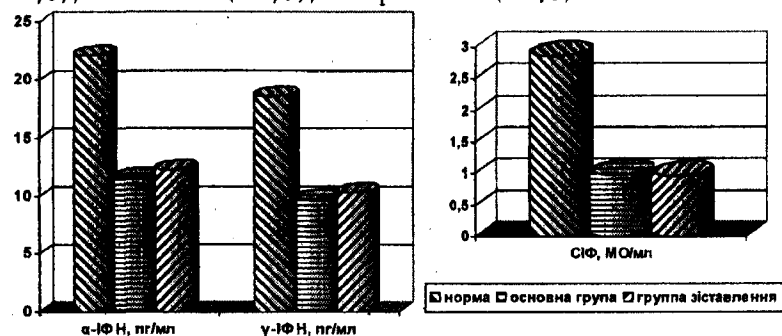

Рисунок 1. Показники інтерференового статусу крові підлітків, хворих на СДР до початку лікування.

При повторному вивченні стану хворих після завершення курсу лікування було встановлено, що в основній групі, яка отримувала комбінацію золофту та імуноплюсу, практично усі показники, стосовно психометричних шкал, нормалізувалися (таблиця 3).

Таблиця 3

Показники важкості депресивного синдрому у підлітків з СДР, після проведеного лікування

Психометрична шкала	Норма (бали)	Групи хворих на СДР		p
		основна (n=40)	зіставлення (n=38)	
HDRS	7,1±0,6	7,4±0,7	11,1±1,1*	<0,05
MADRS	10,1±1,5	10,3±1,6	14,2±1,7*	<0,05

Так, з таблиці 3 видно, що в основній групі хворих на СДР відмічалася нормалізація вивчених показників згідно з психометричними шкалами та відсутність їх розбіжностей відносно норми ($P>0,1$). У той же час були виявлені вірогідні розбіжності між вивченими показниками в основній групі та групі зіставлення. Це було пов'язано з тим, що в групі зіставлення позитивна динаміка показників психометричних шкал була менш виражена, ніж у пацієнтів основної групи ($P<0,05$). Тому в більшості було встановлено наявність вірогідних розбіжностей вивчених показників у хворих основної групи та групи зіставлення. Дійсно, бали за шкалами HDRS та MADRS в основній групі були нижче аналогічних показників в групі зіставлення в 1,5 та 1,38 рази відповідно.

Повторне вивчення інтерференового статусу після завершення лікування дозволило встановити, що вивчені показники у підлітків, які отримували комбінацію золофту та імуноплюсу, істотно покращилися (таблиця 4).

Таблиця 4

Показники інтерференового статусу у підлітків, хворих на СДР після завершення лікування ($M\pm m$)

Показники	Норма	Групи хворих на СДР		P
		основна (n=40)	зіставлення (n=38)	
СІФ, МО/мл	2,85±0,05	2,28±0,08*	1,25±0,09***	<0,1
α-ІФН, пг/мл	22,1±0,9	21,7±0,9	13,0±0,7**	<0,01
γ-ІФН, пг/мл	18,6±0,8	18,3±0,9	13,8±0,8**	<0,05

З таблиці 4 видно, що в основній групі активність СІФ зростає за цей період в середньому в 2,3 рази, тоді як в групі зіставлення - тільки в 1,3 рази у порівнянні з початковим рівнем. В результаті кратність розбіжностей рівня СІФ в основній групі і групі зіставлення склала 1,8 рази ($P<0,01$). Підвищився також вміст α-ІФН та γ-ІФН у крові хворих основної групи який досяг межі норми ($P<0,1$), тоді як в групі зіставлення рівень α-ІФН в цей період обстеження був в середньому в 1,7 рази нижче за норму ($P<0,01$) і γ-ІФН - в 1,6 рази ($P<0,01$). Це свідчить про позитивний вплив золофту та імуноплюсу на інтерфероновий статус організму підлітків, хворих на СДР (рисунок 2).

Отримані результати дозволяють вважати, що застосування комбінації антидепресанту групи селективних інгібіторів серотоні-

ну золофту та імуноактивного препарату рослинного походження імуноплюсу в комплексі лікування хворих підлітків на СДР сприяє більш швидкому та якісному покращенню психоемоційного фону хворих, а також нормалізації показників інтерферонового статусу. Виходячи з цього, ми вважаємо застосування комбінації золофту та імуноплюсу в комплексі лікування підлітків із СДР патогенетично обґрунтованим та клінічно доцільним.

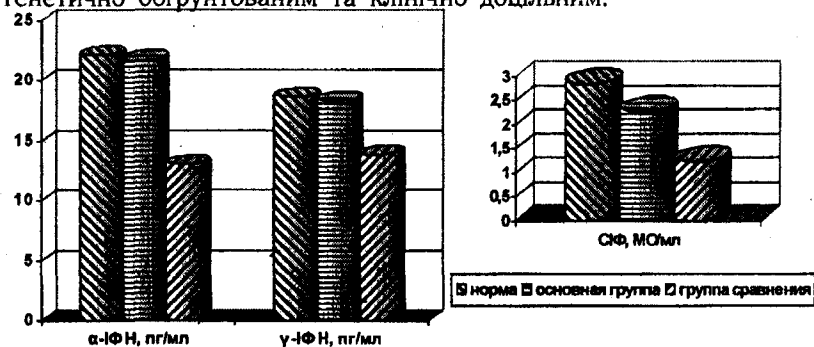

Рисунок 2. Показники інтерферонового статусу крові підлітків, хворих на СДР, після проведеного лікування.

Висновки

1. До початку лікування в обох групах обстежених підлітків з діагнозом СДР сосстерігалися дратівливість, відчуття смутку і безнадійності, соціальна самоізоляція, підвищення чутливості і відчуття знедоленості, підвищена стомлюваність і зниження життєвої енергії, зміна апетиту, порушення сну, словесні спалахи або лякримальні реакції, важкість у зосередженні, фізичні нездужання, що не піддавалися лікуванню, відчуття даремності або провини, думки про смерть або самогубство (68%), важкість концентрації.

2. При проведенні імунологічного обстеження було встановлено, що початкова активність СІФ була нижче за норму в середньому в 2,9 рази в основній групі і 3,0 рази в групі зіставлення. Рівень α-ІФН у крові обстежених хворих була в 1,9 рази нижче за норму в основній групі і в 1,8 рази - в групі зіставлення; вміст γ-ІФН у крові був відповідно в 1,9 рази і 1,8 рази нижче норми. При цьому достовірних відмінностей між показниками інтерферонового статусу в обох групах підлітків, хворих на СДР (основної та зіставлення) не виявлено ($P > 0,05$).

3. Після проведеного лікування в основній групі хворих (які отримували комбінацію золофту та імуноплюсу) відмічалася практично повна нормалізація психічного стану обстежених. В групі зіставлення також відмічалася позитивна динаміка, але менш виражена, ніж у пацієнтів основної групи, внаслідок чого у частини пацієнтів зберігалися як скарги на самопочуття, так і соматичні прояви хвороби.

4. При проведенні імунологічного обстеження після завершення лікування було встановлено, що в основній групі активність СІФ зросла за цей період в середньому в 2,3 рази у порівнянні з початковим рівнем. Підвищився також вміст α-ІФН та γ-ІФН у крові хворих основної групи який досяг межі норми ($P < 0,1$).

5. Отримані результати дозволяють вважати, що застосування комбінації антидепресанту групи селективних інгібіторів серотоніну золофту та імуноактивного препарату рослинного походження імуноплюсу в комплексі лікування хворих підлітків на СДР сприяє більш швидкому та якісному покращенню психоемоційного фону хворих, а також нормалізації показників інтерферонового статусу. Виходячи з цього, ми вважаємо застосування комбінації золофту та імуноплюсу в комплексі лікування підлітків із СДР патогенетично обґрунтованим та клінічно доцільним.

Література

1. Антропов Ю.Ф. Соматизация психических расстройств в детском возрасте / Ю.Ф. Антропов, С.В. Бельмер. - М.: Медпрактика-М, 2005. - 444 с.

2. Венар Ч. Психопатология развития детского и подросткового возраста / Ч. Венар, П. Кериг. - СПб.: Прайм-ЕВ-РОЗНАК, 2007. - 670 с.

3. Височин Є.В. Динаміка показників фагоцитарної активності моноцитів у підлітків з депресивними розладами / Є.В. Височин, Г.С. Рачкаускас // Проблеми екологічної та медичної генетики і клінічної імунології: Зб. наук. праць. - Київ; Луганськ; Харків, 2008. - Вип. 1-2 (82-83). - С. 57-63.

4. Гарник Т.П. Эхинацея пурпурная как лекарственное растение и перспективы применения новых лекарственных препаратов из этого растения / Т.П. Гарник, В.М. Фролов, Н.А. Пересадин // Проблеми екологічної та медичної генетики і клінічної імунології: зб. наук. праць. - Київ; Луганськ; Харків, 2007. - Вип. 1-2 (76-77). - С.19-39.

5. Данилов А.Б. Золофт. Возможности клинического применения / А.Б. Данилов // *Русский медицинский журнал*. - 2007. - № 24. - С. 1828-1833.

6. Імуноплюс - інструкція для клінічного застосування препарату / Затверджена наказом МОЗ України № 758 від 16.11.06 р.

7. Лапач С.Н. Статистические методы в медико-биологических исследованиях с использованием Excel / С.Н. Лапач, А.В. Чубенко, П.Н. Бабич. - Киев: Морион, 2000. - 320 с.

8. Лапач С.Н. Основные принципы применения статистических методов в клинических испытаниях / С.Н. Лапач, А.В. Чубенко, П.Н. Бабич. - Киев: Морион, 2002. - 160 с.

9. Мішиєв В.Д. Сучасні депресивні розлади: Керівництво для лікарів / В.Д. Мішиєв. - Львів: Мс, 2004. - 208 с.

10. Моховикова А.Н. Многоосевая классификация психических расстройств в детском и подростковом возрасте / А.Н. Моховикова. - СПб: ACADEMIA, 2008. - 408 стр.

11. Микрометод определения интерферонового статуса человека в пробах цельной крови / И.В. Дзюблик, Л.Д. Кривохатская, Е.П. Трофименко, Е.В. Ковалюк // *Лабораторная диагностика*. - 2001. - №1. - С. 34-37.

12. Олейчик И.В. Эффективность и переносимость золофта (сертралина) при лечении юношеских депрессий / И.В. Олейчик, В.В. Артюх // *Психиатрия и психофармакотерапия*. - 2004. - № 1. - С. 16-19.

13. Поздеева Е.А. Золофт (сертралин) в клинической практике (обзор) / Е.А. Поздеева, П.В. Морозов // *Психиатрия и психофармакотерапия*. - 2008. - Т. 10, № 5. - С. 34-39.

14. Рачкаускас Г.С. Динаміка показників циркулюючих імунних комплексів у підлітків, які хворіють на соматизовані депресії / Є.В. Височин, Г.С. Рачкаускас // *Проблеми екологічної та медичної генетики і клінічної імунології: Зб. наук. праць*. - Київ; Луганськ; Харків, 2008. - Вип. 3-4 (84-85). - С. 101-106.

15. Рачкаускас Г.С., Височин Є.В., Погребняк Л.Л., Рачкаускас І.Г., Мулік Є.О. Вплив комбінації золофту та імуноплюсу на динаміку морфологічних показників мікрогемоциркуляції у підлітків з соматизованими депресивними розладами // *Український морфологічний альманах*. - 2011. - Т. 9, № 4. - С. 77-81.

16. Montgomery S.A. A new depression scale designed to be sensitive to change / S.A. Montgomery, M. Asberg // *Br. J. Psychiatry*. - 1979. - Vol. 134. - P. 382-389.

17. Hamilton M. Rating scale for depression / M. Hamilton // *J. Neurolog. Neurosurg. Psychiat.* - 1960. - Vol. 23. - P. 56-62.

18. *Psychiatric diagnosis in child and adolescent suicide* / D. Shaffer, M.S. Gould, P. Fisher, P. Trautman // *Arch. Gen. Psychiatry*. - 1996. - Vol. 53, № 4. - P 339-348.

Резюме

Рачкаускас Г.С., Височин Є.В., Погребняк Л.Л., Мулік Є.О. Вплив комбінації золофту та імуноплюсу на інтерфероновий статус підлітків, хворих на соматизовані депресивні розлади.

Застосування комбінації сучасних препаратів антидепресанту золофту та імуноактивного препарату рослинного походження імуноплюсу в комплексі лікування підлітків з соматизованими депресивними розладами виявило, що дана комбінація препаратів поліпшує психоемоційний фон хворих та нормалізує інтерфероновий статус крові, що, в свою чергу, скорочує терміни лікування та сприяє формуванню більш якісної ремісії.

Ключові слова: соматизовані депресивні розлади, інтерфероновий статус крові, золофт, імуноплюс, підлітки, лікування.

Резюме

Рачкаускас Г.С., Височин Є.В., Погребняк Л.Л., Мулік Є.О. Влияние комбинации золофта и иммуноплюса на интерфероновый статус крови подростков, страдающих соматизированными депрессивными расстройствами.

Применение комбинации современных препаратов антидепрессанта золофта и иммуноактивного препарата растительного происхождения иммуноплюса в комплексе лечения подростков с соматизированными депрессивными расстройствами показало, что данная комбинация препаратов улучшает психоэмоциональный фон больных и нормализует интерфероновый статус крови, что, в свою очередь, сокращает термны лечения и способствует формированию более качественной ремиссии.

Ключевые слова: соматизированные депрессивные расстройства, интерфероновый статус крови, золофт, иммуноплюс, подростки, лечение.

Summary

Rachkauskas G.S., Vysochyn Ye.V., Pogrebnyak L.L., Mulik Ye.O. Effect of combination of Zoloft and Immunoplus on interferon status in the blood of adolescents with somatic depressive disorders.

The using of a combination of modern antidepressant Zoloft and immunoactive preparation Immunoplus in the complex treatment of adolescents with somatistic depressive disorders showed that this combination of preparation improves the psycho-emotional background of patients and normalizes of blood interferon status, which, in turn, reduces the terms of treatment and promotes better remission.

Key words: somatic depressive disorders, interferon status of blood, Zoloft, Immunoplus, teens, treatment.

Рецензент: д.мед.н., проф. С.Є.Казакова